Published on (https://www.bnm.md)

31.12.2015

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2015 (date provizorii)

Precizări metodologice generale

Pentru trimestrul III 2015 au fost compilate două variante ale balanţei de plăţi: conform noilor cerinţe MBP6 (pentru raportare oficială către FMI şi diseminare, inclusiv pentru publicarea pe site-ul web al BNM) şi conform cerinţelor MBP5 (pentru utilizatorii interni şi pentru publicarea indicatorilor pe site-ul web în cadrul bazei de date interactive). Datele balanței de plăți conform MBP6 sunt disponibile pentru perioada 2011-trimestrul III 2015, pentru perioadele anterioare datele vor fi revizuite treptat. Comentariile analitice sunt prezentate pentru balanţa de plăţi calculată conform MBP6, dacă nu este indicat altfel.

Datele poziției investiționale internaționale și ale datoriei externe sunt prezentate conform MBP5.

Impactul net al modificărilor metodologice se manifestă prin faptul că deficitul contului curent calculat conform MBP6 este superior celui calculat conform MBP5. În trimestrul III 2015 această diferență a constituit 37.45 mil. USD, modificările metodologice afectând atât valoarea exporturilor, cât și a importurilor de bunuri, servicii, precum și veniturile secundare.

II. Principalele evoluții ale conturilor internaţionale ale Republicii Moldova în trimestrul III 2015

Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2015, sectorul extern al economiei Republicii Moldova a fost marcat de recesiunea economică înregistrată de principalii parteneri din CSI (Federația Rusă și Ucraina), ceea ce a avut un impact negativ substanțial asupra exportului, precum și asupra remiterilor personale. Aplicarea, începând cu 01.09.2014, a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană a avut un impact pozitiv asupra exporturilor Republicii Moldova, însă insuficient pentru a compensa integral pierderile suferite pe piețele estice. Deși volumul fizic al principalelor categorii de bunuri exportate de Republica Moldova în UE s-a majorat considerabil, valoarea exporturilor a înregistrat o sporire minoră din cauza scăderii prețurilor la produsele agroalimentare pe piața UE, determinate de sancțiunile economice aplicate reciproc de Federația Rusă și UE.

Sectorul real al Republicii Moldova a înregistrat în ianuarie-septembrie 2015 o evoluție descendentă, majorarea PIB-ului în termeni reali în primele două trimestre (+4.8 la sută și +2.5 la sută, respectiv) fiind urmată de o scădere cu 3.7 la sută în trimestrul III. Această evoluție a fost cauzată în mare parte de reducerea volumului fizic al producţiei agricole (în ianuarie-septembrie 2015 aceasta a constituit 88.2 la sută faţă de perioada similară a anului 2014), determinată de diminuarea producţiei vegetale în urma secetei.

Pe piaţa valutară internă, începând cu a doua jumătate a anului 2014, s-a păstrat tendinţa de depreciere a

leului moldovenesc faţă de euro şi faţă de dolarul SUA. Indicele preţurilor de consum în septembrie 2015 faţă de decembrie 2014 a constituit 109.5 la sută.

Ca rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital efectuate de agenţii economici rezidenţi ai Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul trimestrului III 2015, **necesarul net de finanţare** (suma soldului contului curent şi a celui de capital din balanța de plăți) s-a majorat cu 14.8 la sută faţă de trimestrul III 2014 și a constituit 105.21 mil. USD, ceea ce reprezintă 5.6 la sută în raport cu PIB (3.8 la sută în aceeași perioadă a anului 2014).

Deficitul **contului curent** al balanței de plăți s-a majorat cu 10.2 la sută comparativ cu trimestrul III al anului precedent şi a înregistrat 114.68 mil. USD. Deteriorarea contului curent a avut loc ca urmare a scăderii excedentului înregistrat la veniturile primare (cu 40.8 la sută) și veniturile secundare (cu 38.9 la sută), în pofida îmbunătățirii balanței comerciale.

Deficitul *balanței comerciale* în perioada de raportare a scăzut cu 30.6 la sută și a constituit 553.26 mil. USD. Raportul dintre deficitul comerțului exterior cu bunuri și PIB a fost de 29.6 la sută, diminuându-se cu 3.3 p.p. comparativ cu perioada similară a anului precedent. Volumul comerțului exterior cu bunuri din balanța de plăți a totalizat 1,219.16 mil. USD, diminuându-se cu 26.0 la sută, pe seama scăderilor înregistrate atât la exporturile de bunuri, cât și la importuri, respectiv cu 21.6 la sută și 27.5 la sută.

În trimestrul III 2015, *balanța serviciilor* a înregistrat un excedent în valoare de 35.95 mil. USD, majorându-se cu 30.1 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent datorită diminuării în proporții mai mici a valorii serviciilor prestate nerezidenților, cu 12.3 la sută, comparativ cu diminuarea înregistrată de serviciile primite de la nerezidenți – cu 16.8 la sută. În particular, din cauza evoluțiilor negative înregistrate în comerțul exterior cu bunuri, încasările din servicii de transport s-au diminuat cu 9.8 la sută, iar plățile – cu 19.4 la sută. O scădere esențială au înregistrat și importurile de servicii de călătorii (-22.0 la sută). Un impact substanțial asupra balanței serviciilor l-a avut, de asemenea, diminuarea cu 24.7 la sută a exporturilor de servicii de prelucrare a materiei prime ce aparţine altora.

Soldul excedentar al *veniturilor primare* s-a diminuat cu 40.8 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent. Această diminuare a fost determinată de reducerea în proporție mai mare a intrărilor de venituri primare (cu 33.3 la sută) comparativ cu ritmul de scădere (14.7 la sută) al ieșirilor de venituri primare. Diminuarea intrărilor de venituri primare a fost determinată în principal de remunerarea salariaților, care a scăzut cu 33.0 la sută.

Veniturile secundare au înregistrat un excedent în valoare de 266.5 mil. USD, care s-a diminuat cu 38.9 la sută comparativ cu trimestrul III 2014, pe seama scăderii cu 35.2 la sută a intrărilor de venituri secundare, precum și pe seama majorării ieșirilor – cu 4.7 la sută. Scăderea intrărilor de venituri secundare a avut loc preponderent din cauza diminuării cu 35.8 la sută a intrărilor de transferuri personale ce au înregistrat 191.97 mil. USD.

Contul de capital a înregistrat un sold pozitiv în valoare de 9.47 mil. USD. Valoarea granturilor aferente proiectelor investiționale primite din exterior de către administrația publică a constituit 25.23 mil. USD, în timp ce alte sectoare au înregistrat ieșiri nete în valoare de 15.76 mil. USD.

În trimestrul III 2015, **contul financiar** a înregistrat intrări nete în valoare de 95.03 mil. USD, activele financiare diminuându-se cu 12.44 mil. USD, iar pasivele majorându-se cu 82.59 mil. USD în valoare netă. Aceste evoluții au fost determinate în special de majorarea angajamentelor sub formă de: credite comerciale și avansuri (cu 58.95 mil. USD) și împrumuturi (cu 44.39 mil. USD), precum și de diminuarea cu 16.07 mil.

USD a activelor oficiale de rezervă.

Investiţiile directe prezentate în baza activelor și pasivelor financiare (MBP6) au înregistrat în perioada de raportare ieșiri nete în valoare de 13.09 mil. USD, ca urmare a diminuării nete a angajamentelor cu 14.09 mil. USD, concomitent cu diminuarea netă a activelor cu 1.00 mil. USD. Scăderea netă a *pasivelor* a fost generată preponderent de rambursarea de către întreprinderile rezidente a datoriilor față de investitorii direcți de peste hotare în valoare netă de 42.97 mil. USD. Concomitent, profitul reinvestit de către investitorii străini în întreprinderile-fiice moldovenești a constituit 14.98 mil. USD, iar investițiile directe ale nerezidenților sub formă de participaţii în capitalul întreprinderilor din Republica Moldova s-au majorat cu 13.90 mil. USD. Cele mai mari intrări de investiţii directe în capitalul social al întreprinderilor rezidente au venit din Italia, Turcia și România.

Stocul de investiţii străine directe în economia naţională (MBP5) acumulat la sfârşitul trimestrului III 2015 a atins nivelul de 3,473.38 mil. USD, în descreștere cu 2.1 la sută faţă de finele trimestrului precedent, fiind influenţat de fluctuația ratei de schimb a valutelor originale faţă de dolarul SUA (-90.50 mil. USD), intrările nete de capital înregistrând o valoare de 10.90 mil. USD. Stocul de investiţii străine directe la 30.09.2015 a constat din capitalul social şi venitul reinvestit (73.1 la sută) şi împrumuturile intragrup (alt capital) (26.9 la sută).

În distribuţia geografică a stocului de capital social acumulat, investitorilor din ţările UE le-a revenit ponderea majoritară – 52.4 la sută. Investitorii din ţările CSI au deţinut o pondere de 11.2 la sută din totalul capitalului social acumulat, iar cei proveniți din alte ţări – 36.4 la sută.

Principala activitate economică în care s-au acumulat preponderent până în prezent investiţii străine directe rămâne activitatea financiară (25.5 la sută din stocul de investiţii străine directe sub formă de capital social), urmată de industria prelucrătoare (22.9 la sută).

În această perioadă articolul *alte investiţii* (numerar și depozite, împrumuturi, credite comerciale și avansuri, alte creanțe și pasive) s-a soldat cu intrări nete în valoare de 91.14 mil. USD (intrările nete de capital pe termen scurt au constituit 50.23 mil. USD, iar cele pe termen lung – 40.91 mil. USD). Activele s-au majorat cu 4.18 mil. USD, iar pasivele – cu 95.32 mil. USD.

Creșterea netă a *activelor financiare* la articolul alte investiții cu 4.18 mil. USD pe parcursul trimestrului III 2015 a fost influențată în special de majorarea netă a activelor sub formă de numerar și depozite în valută cu 7.20 mil. USD (din care activele agenților economici din alte sectoare s-au majorat cu 28.23 mil. USD, iar activele băncilor licențiate s-au diminuat cu 21.03 mil. USD).

Majorarea netă a *pasivelor financiare* la articolul alte investiții cu 95.32 mil. USD a fost influențată în special de creșterea angajamentelor sub formă de credite comerciale și avansuri primite de la întreprinderile din alte sectoare de la partenerii comerciali nerezidenți (58.95 mil. USD), precum și de tragerile nete de împrumuturi efectuate de administraţia publică (38.59 mil. USD) şi de agenţii economici din alte sectoare (32.26 mil. USD). Totodată, nerezidenţii au retras în valoare netă 7.02 mil. USD din depozitele lor deschise în băncile rezidente, iar BNM și sectorul bancar au efectuat rambursări nete de împrumuturi externe în valoare de 10.88 mil. USD şi 15.58 mil. USD (ceea ce a influenţat fluxul de pasive în sensul scăderii).

Articolul *împrumuturi* în cadrul altor investiții a înregistrat intrări nete în valoare de 43.46 mil. USD. În trimestrul III 2015 au fost valorificate împrumuturi externe în sumă totală de 138.07 mil. USD, din care: pe termen lung – 135.82 mil. USD și pe termen scurt – 2.25 mil. USD. De finanțare externă au beneficiat societăţile nefinanciare, gospodăriile populaţiei şi instituţiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor

populaţiei, cu trageri în valoare de 78.40 mil. USD; administrația publică, inclusiv cea locală – 53.80 mil. USD; alte societăți financiare – 4.36 mil. USD și societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală – 1.51 mil. USD.

Principalii creditori ai administrației publice în perioada de raportare au fost: Banca Europeană de Investiții – 28.33 mil. USD; Asociaţia Internaţională pentru Dezvoltare – 15.32 mil. USD; Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 3.81 mil. USD; Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională – 3.34 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 1.78 mil. USD; Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 0.86 mil. USD.

Rambursările de împrumuturi externe efectuate pe parcursul trimestrului III 2015 au constituit 88.12 mil. USD, din care sectorului societăţi nefinanciare, gospodăriile populaţiei şi instituţii fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populaţiei îi revin 37.40 mil. USD, societăţilor care acceptă depozite (bănci) – 17.09 mil. USD; altor societăți financiare –13.10 mil. USD, administrației publice – 9.65 mil. USD. Banca Naţională a Moldovei a efectuat rambursări în valoare de 10.88 mil. USD din împrumuturile FMI contractate anterior.

La situaţia din 30.09.2015 activele oficiale de rezervă au însumat 1,769.37 mil. USD, ceea ce acoperă 4.3 luni de import de bunuri şi servicii şi constituie 70.9 la sută raportat la datoria externă pe termen scurt (72.5 la sută la 30.06.2015). Comparativ cu finele trimestrului precedent, stocul activelor oficiale de rezervă s-a diminuat cu 1.0 la sută, fiind influenţat de fluxul net din balanţa de plăţi (-16.07 mil. USD, calculat la rata de schimb zilnică), de fluctuaţia ratei de schimb a valutelor originale faţă de dolarul SUA (-1.88 mil. USD) și de modificările de preț ale titlurilor de valoare și a aurului monetar (-0.48 mil. USD).

Poziţia investiţională internaţională a Republicii Moldova (conform BPM5) la 30.09.2015 a rămas net debitoare şi a constituit 5,659.61 mil. USD, soldul negativ majorându-se cu 0.3 la sută față de cel înregistrat la finele trimestrului precedent. Această majorare a fost determinată în principal de tranzacțiile efective înregistrate în balanța de plăți (95.03 mil. USD), deși fluctuaţia ratei de schimb a valutelor originale faţă de dolarul SUA a cauzat o reducere cu 84.58 mil. USD a soldului negativ.

Datoria externă brută a Republicii Moldova la 30.09.2015 a înregistrat 6,498.39 mil. USD, majorându-se cu 0.9 la sută față de finele trimestrului II 2015. Datoria publică şi public garantată a reprezentat 26.4 la sută din totalul datoriei, însumând 1,716.31 mil. USD (+1.8 la sută față de sfârșitul trimestrului II 2015). Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,782.08 mil. USD (+0.6 la sută comparativ cu 30.06.2015). Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (61.6 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi şi alocări de DST a constituit 43.1 la sută.

Detaliile privind evoluţia conturilor internaţionale (balanţa de plăţi, poziţia investiţională internaţională şi datoria externă) pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

Conturile internaționale pentru trimestrul III 2015 (date provizorii) [1]

Balanța de plăți pentru trimestrul III 2015 (date provizorii) [2]

Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2015 (date provizorii) [3]

Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului II 2015 (date provizorii) [4]

Seriile statistice sunt disponibile începând cu anul 1995 pentru balanţa de plăţi conform MBP5 și cu anul 2009 pentru balanţa de plăţi conform MBP6, anul 1998 pentru poziţia investiţională internaţională şi anul

2000 pentru datoria externă.

Balanța de plăți (MBP6)

[5]

Balanța de plăți (MBP5) [6]

Poziția investițională internațională [7]

Datoria externă [8]

See also

Tags

statistics [9]

conturi internationale [10]

Balanţa de Plăţi [11]

Poziţia Investiţională Internaţională [12]

Datoria Externă [13]

comerț exterior [14]

contul curent [15]

active oficiale de rezervă [16]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/53048

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-pentru-trimestrul-iii-2015-date-provizorii [2] https://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-trimestrul-iii-2015-date-provizorii [3] https://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2015-date-provizorii [4] https://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2015-date-provizorii [5] https://www.bnm.md/files/BPM6-2009-2015-rom_1.xls [6] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP12.xhtml?id=0&lang=ro [7] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP13.xhtml?id=0&lang=ro [8] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP1.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [10] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturi internationale [11] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [12] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [13] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=comerț exterior [15] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=contul curent [16] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=active oficiale de rezervă